

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U000390

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 07-06-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кидонь Володимир Іванович

2. Kydon Volodymer Ivanovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 20.02.22

Назва наукової спеціальності: Військова історія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-05-2018

Спеціальність за освітою: 8.15010081

Місце роботи здобувача: Командування Сухопутних військ Збройних Сил України

Код за ЄДРПОУ: 22991037

Місцезнаходження: Україна, 04119, м. Київ-119, вул. Дегтярівська, 19

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 26.709.04

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України імені Івана Черняховського

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: Повітрофлотський проспект, 28, м. Київ, Київська обл., 03049, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України імені Івана Черняховського

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: 03049, м. Київ, Повітрофлотський пр-т, 28

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 78.09.09, 78.09.09

Тема дисертації:

1. Київська наступальна операція 1943 року: історіографія
2. Kyiv Offensive Operation in 1943: historiography

Реферат:

1. У дисертації систематизовано радянську, зарубіжну та новітню вітчизняну історіографію Київської наступальної операції 1943 р., зокрема наукові дослідження, з яких у пострадянський період зняті грифи обмеження доступу. Здійснено періодизацію історіографічного процесу наукового відображення історичних подій, пов'язаних із проведенням Київської наступальної операції 1943 р. У дисертації обгрунтовано два історіографічних періоди: радянський (кінець 1943 - початок 90-х рр. ст.), який за кордоном в основному проходив в умовах "холодної війни", та сучасний (з 1991 р.) - після розпаду соціалістичної системи та краху СРСР. Там, де це вбачалось необхідним, періоди поділені на етапи з урахуванням умов, особливостей та специфіки історичних досліджень у різних країнах. Виявлено особливості і тенденції історіописання на різних етапах еволюції наукових знань та виділено основні наукові школи й інституції, які досліджували Київську наступальну операцію. У дисертації з'ясовано стан, повноту і достовірність наукового доробку

вчених щодо підготовки та проведення Київської наступальної операції (3-13 листопада 1943 р.). Встановлено, що у науковій літературі найбільш повно і достовірно розкрито організацію операції: зміст директивних документів Ставки ВГК; рішень командувача фронту; планування операцій у фронтовій та армійській ланках. Недостатньо дослідженими залишаються питання підготовки операції: організація взаємодії і забезпечення; підготовка органів військового управління і військ (сил) до бойових дій. Наукові знання про операцію розглянуті відповідно до етапів її проведення. На підставі історіографічного дослідження виявлені дискусійні аспекти та не вирішені історичною наукою проблеми щодо Київської наступальної операції 1943 р., а саме: її хронологічні рамки; встановлення оперативного рівня; оцінка воєнного мистецтва воюючих сторін; показники втрат. Ґрунтуючись на аналізі змісту історіографії, окреслено напрями подальших наукових пошуків, детермінованих необхідністю комплексного вивчення Київської стратегічної наступальної операції, яка проводилася у жовтні - грудні 1943 р. та включала всі наступальні та оборонні операції Воронезького (1-го Українського) фронту та армійських об'єднань, що входили до його складу. Ключові слова: Друга світова війна, битва за Дніпро, стратегічні та фронтові операції, Київська наступальна операція 1943 р., 1-й Український фронт, історіографія.

2. The actuality of the research is defined by the importance of a historiographical study of the evolution of scientific knowledge of national and foreign scholars on the Kyiv Offensive Operation in 1943, as well as the absence of generalized works on that scientific subject. At the same time, the modern military history science requirements have ensured the necessity of exposing in sufficiently learned aspects of the Kyiv Offensive Operation in 1943, which have significant theoretical and practical value, identification of discussion issues and unsolved problems, and defining perspective directions for further researches. That is why the historiographical direction of the study of the Kyiv Offensive Operation in 1943 was chosen, given its urgency and importance for the modern military history science development. The thesis systematized the Soviet, foreign and modern national historiography of the Kyiv Offensive Operation in 1943. The historiographical analysis covered scientific works which were unclassified in the post-Soviet period. Based on the source analysis, a conclusion is drawn about its sufficient representativeness and heuristic potential. The researchers prepared a large array of scientific works on the Kyiv Offensive Operation which provides opportunities for historiographical research. On the basis of socio-political conditions, the historiographical process periodization of scientific reflection of the historical events connected with the Kyiv Offensive Operation in 1943 was demonstrated in the thesis. Two periods were defined: Soviet (the foreign historiography of that period was formed, mainly under the conditions of the Cold War) (the end of 1943, the beginning of the 90's) and modern (since 1991). The periods are divided into the stages taking into account the specifics of historical researches in different countries. The peculiarities and tendency of the history writing at different stages of the evolution of scientific knowledge are revealed. The thesis clarifies the state, completeness and reliability of the scientific work of scientists regarding the preparation and conduct of the Kyiv Offensive Operation (from the 3rd of November till 13th of November, 1943). It is proved that in the scientific literature the most complete and reliably issues of organization of the operation, content of command papers of the General Headquarters, decisions of the Front Commander, operations planning at the Front and Army level are revealed. There are insufficiently researched aspects of the operational planning: the organization of coordination and support, the public and military forces (troops) authorities training for combat operations. The thesis proves that the Kyiv Offensive Operation (from the 3rd of November till 13th of November, 1943) refers to the army group operations level and is a part of the Kyiv strategic offensive operation, which, in its turn, consists of operations carried out by the troops of the Voronezh Front (1st Ukrainian) on the Kyiv front (direction) from 11th October to 23rd of December, 1943. The purpose of the strategic operation was to defeat the German force grouping on the right bank of Dnipro river in the sector of the First Ukrainian Front (Voronezh), to liberate the capital of Ukraine, to take the strategic place of arras, to hold it, and to create conditions for the deployment of troops for further offensive on the Right-Bank Ukraine. It was conducted during the strategic offensive of the Soviet troops - the so-called "Battle of the Dnipro". Based on the historiographical research, some discussion aspects and unresolved historical problems of the Kyiv offensive operation of 1943 were found. They are: chronological frameworks, operational level estimation, warring factions' military art assessment, losses and damages. The thesis outlines

directions for future research which are determined by the necessity of an in-depth study of the Kyiv strategic offensive operation held in October–December period of 1943 including all offensive and defensive operations of the Voronezh Front (1st Ukrainian) with embodied army troops. Key words: World War II, Battle of the Dnipro, strategic and army group operations, Kyiv Offensive Operation in 1943, 1st Ukrainian Front, historiography.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицюк Валерій Миколайович
2. Gritsyuk Valeriy Nikolayevich

Кваліфікація: к.і.н., 20.02.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицюк Валерій Миколайович
2. Gritsyuk Valeriy Nikolayevich

Кваліфікація: к.і.н., 20.02.22

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисенко Олександр Євгенович

2. Лисенко Олександр Євгенович

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лисенко Олександр Євгенович

2. Лисенко Олександр Євгенович

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сімперович Володимир Миколайович
2. Сімперович Володимир Миколайович

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Сімперович Володимир Миколайович
2. Сімперович Володимир Миколайович

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Рецензенти****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шевчук Василь Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шевчук Василь Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.